

Føroyingar sova á vaktini, enn sum áður

Føroyingar, nær vakna tit?! Hvat er tað fyrri ein vanlukka, sum skal til, áðrenn tit læra at taka ábyrgd fyrri tykkum sjálvum og framtíð landsins? Ferð eftir ferð lata tit tykkum sláa til tols við at væltalandi fidusmakarar snara tykkum um lítla fingur, fyrri síðani at nýta tykkum sum finnur í einum ógvuliga illa leiktum talvi. Er tað hetta tit vilja? At bukka og skava fyrri siciliansk inspireraðum profittmakarum, sum ikki hugsa um annað enn sín egna bók – er tað lív fyrri eftirkomararnar av tí frimannaslag, sum bygdi Føroyaland? spyr Jóanes N. Dalsgaard, lesandi, í «Sjónarmið» í dag.

Sjónarmið

Miðskeiðis í 80-unum byrjaðu røddir at hoyrast, sum ávaraðu ímóti tí sum henda kund, ansaðu vit ikki eftir. Hetta bleiv uttan víðari argumentation sligið upp í glens sum tvælt og mæn. Fiskifrøðingar ávaraðu ímóti fylgjum av ovfisking, men teir vórðu tagdir burtur. Alt hetta hendi tí at politiski myndugleikin í landinum hevði í so nógvar fingrar við í tí spælinum, sum gekk út uppá at húðfletta skattaborgaran meðan hann í sæla rúsi sínum ikki kendi tað mein, hann fekk.

Judas var frægari maðurin

Men við eitt fór at renna av, og nú kom pínan, og hon var ring, sum vera man. So systematiskt var húðflett, at ein í dag, uttan at kent til føroyskan politikk, sum einki hevði kunna skilt sundur bøðlarnar frá teimum húðflett. Teir 30 silvurpengarnir hava góðan kurs í dag, og eingin av bøðlunum hevur so frægt av samvitsku, at hann yvirhøvur hugsar um at heingja seg, eins og kristina ímyndin av svikjaraanum gjørdi. Men helst hava hesir lisið Bibliuna so væl, at teir halda seg kunna tulka tekstin soleiðis: Judas gjørdi eitt stórt mistak at hann ikki istaðin fyr at gera enda á lívi sínum fór út og handlaði við peningi sínum, so at hann vann aðrar 30 silvurpengar. Hvussu er og ikki, so er tað júst hetta nógvir av okkara góðu politikarum hava gjørt.

Vónandi glógvar í onkrum

Men hvat hava fólk lært? Ella eru tey kanska tornom og býtt? Vóru tað ikki júst somu búrkropparnir, sum til seinasta kommunuval enn einferð fingi álitisvátan frá føroyska veljaranum? Hvat hugsa føroyingar fyrri sær? Halda teir sum so, at somu krotusmiðir sum í 80-unum bygdu háhús av pappi, sjálvir skulu sleppa at byggja uppáftur tað niðurdotta – tað sum orsakað av hjálparleysu ódugna handverki, raplaði niður yvir ósek sum gingu framvið? Hava føroyingar mist vit og skil? Tað er tíverri líkt til tað. Einasta vónin er at gera nokur gallröp at vita, um ikki onkur stendur í toftunum, sum dugir annað enn at skoyta sær upp í frakkaveið hjá politisku lortendunum, sum framhaldandi ráða og garta uttan mál ella mið.

Hvi ikki geva heimamissionini skyldina?

Kegl og brigsf trytur ikki. Verri er at fáa eyga á konstruktivar viðmerkingar. Nógvar lættari er at gera sum havhesturin, og spýggja fordómsfult fávitskut gor í andlituð á teimum, sum eru nóg fávitskut at lurtu. Soleiðis roynir Heini O. Heinesen at billa fólk inn, at lærdómur er av tí illa. »Tað er tað lærda fólk, sum hevur rent landið á heystin« hvínur hesin politiski píningurin, ið bara er ein av mongum. Um alt var so einfalt og tvørskygt, sum hesin sami vil hava tað til, hvi so ikki geva heimamissionini ella bap-

tistunum skyldina fyrri at so illa stendur til? At geva útbúgvingunum skyldina fyrri at landið er farið í rot, er sum at geva hundinum skyldina fyrri at kettan etur mýs. Eg vildi fegin at Heini O. Heinesen kom við eini gjølligari frágreiðing um hvat hann meinar við, tá hann sigur so, men illanstíð man tað fara at verða.

Serfrøðingarnir sluppu ikki framat

At pástandurin hjá Heina O. Heinesen er eitt skot út í bláan heim og als ikki kann undirbyggjast í hendingum, farnar fram í Føroyum, prógvast jú av tí sannroynd, at eingir av teimum serfrøðingum, sum ímillum ár og dag, óheftir av partapolitikki, hava úttalað seg um føroysk viðurskifti, hava verið hoyrdir av politikarunum. Tað verið seg Ali-ráð, Flskirannsóknarstova ella Ráðgevandir nevd forsætismálaráðsins, sum øll eru komin við døprum spádómum um gongdina, varð ikki annað skinn tik-ið um bak, men politikararnir – m.a. Heini O. Heinesen – vóru teir klóku og lótu standa til. Og kortini, so líkt tí smáligheit og skammloysi sum eyðkennir føroyskan politikk, fáa serfrøðingarnir skyldina fyrri standin. Tað mugu sigast at vera menn við stórum »m«, sum soleiðis grýta tað, teir sjálvir hava gjørt í bukurnar, eftir øðrum.

Føroyingurin svevur enn

Føroyingar, nær vakna tit?! Hvat er tað fyrri ein

vanlukka, sum skal til, áðrenn tit læra at taka ábyrgd fyrri tykkum sjálvum og framtíð landsins? Ferð eftir ferð lata tit tykkum sláa til tols við at væltalandi fidusmakarar snara tykkum um lítla fingur, fyrri síðani at nýta tykkum sum finnur í einum ógvuliga illa leiktum talvi. Er tað hetta tit vilja? At bukka og skava fyrri siciliansk inspireraðum profittmakarum, sum ikki hugsa um annað enn sín egna bók – er tað lív fyrri eftirkomararnar av tí frimannaslag, sum bygdi Føroyaland?

Góða mamma, tað var ikki eg!

Onkur er, sum leitar aftur eftir frimannarótni. Men ring spilla má sigast at vera komin í hendan eiggiliga vøkstur um Zacharias Wang er kvisturin. Hann er tann sjálvstýris- og sjálvbjargnismaður ið er. Í dönskum bløðum lastar hann dönsku myndugleikarnar fyrri at hava, sum hann sigur: »forkælet os til døde...« (sitat slut). Hetta er maðurin, sum mælir til loysing ongantíð ov skjótt. Hetta hóast hann ikki hevur so frægt av áliti á sínar egnu landsmenn, at hann metir teir meiri sum smábørn, sum ikki duga at umsita kramarhúsið við brússukuni, tey hava fingið frá stórabeggja, men eta heming á seg. Slíkari heimfóðisligari talu skal leitast leingi eftir, men tað ringasta av øllum er, at júst Zacharias er við til at leggja stóði undir samfelags- og søguundirvísingina á hægri lærustovnunum í Føroyum! Eg haldi nevnliga tað sigur munandi meira um føroyska skúlaverkið enn tað sigur um Zakarias

Wang, tá hann í Ekstra Bladnum verður tituleraður »gymnasielærer«.

Revurin og gæsnar

Hvussu skal føroyingurin gerast sjálvstøðugur, gløggur og kritiskur, tá einasta føroyska undirvísingartúlfarið í samfelagsfrøði, er ein so støðutakandi og politisk litad bók sum »Stjórnmálafrøði« hjá Zakarias Wang er? Bókin er mikið væl skrivað og undirhaldandi, men hon áttu at verið bannað sum tað hon er ætlað til, nevnliga sum undirvísingartúlfar, orsakað av tí greiðu propagandistisku linjuni, sum eyðkennir »Stjórnmálafrøði«. Er tað ikki júst manipuleraðum søgubókum, vit í vesturheiminum hava havt so ilt eyga á tá talan hevur verið um eystanlondini? At vit so ikki sjálvi duga at verja okkum ímóti tí sum vit fordøma onnur fyrri, er enn eitt dømi um, at føroyingar í einum og øllum velja at aka eftir slóðini hjá øðrum og so-statt sleppa undan at hugsa sjálvir.

Gerði bart!

Kanska er tað soleiðis føroyingar vilja hava tað, men líðan sóma dugi eg

at siggja í slíkari køstaflugutíveru. Eg vænti tí eisini, at tá til stýkkis kemur, kennir føroyingurin seg best á egnum beinum. Men skal hetta vera møguligt, er neyðugt at reka fyrri bakka tey brótararossini, sum seinastu mongu ári hava tæssað alt Føroyaland upp í runu. Síðani er at seta onnur við, sum í stuttum teimum skulu læra at draga landið stútt framá úr dökum, sum í hesum tíðum er við at koma alt liv og alla vón um liv fyrri verandi og komandi ættarlið.

Nýggjar og góðar kreftir mugu framat

Skal hetta eydnast, so er umráðandi, at føroyingar rætta ryggin, sláa nevan í borðið og hvør sær eftir førirum byrgja fyrri, at núsitandi ónyttur og politisk rekavætti nakrantíð sleppa framat stýrinum aftur. Lítið tykkum sjálvum til, tveitið smáligheituna av tykkum, siggið stórt og hyggið frameftur. Tað er vegurin, ið dragast skal, og jú fleiri koma á endan, betri fer at gangast. Við vón um skjótan og góðan bata.

Keypmannah, 20.02.93
Jóanes N. Dalsgaard

Hús til leigu

Í húsunum eru 4 verilsir, køkur, 2 stovur, baðiverils, gongd og altan við góðum útsýni. Liggja væl fyrri nærhendis býnum. Kunnu leigast út í teimum, ella fyra saman.

Tlf. 13097

